

C U R R I C U L U M V I T A E

Informații personale

Prenume / Nume **Mircea MARTIN**

Adresa(e)

Contact

Data / locul nașterii

Educație
și formare

1947-1957: studii primare, gimnaziale și liceale la Reșița
1962: licențiat în Teoria literaturii, critică literară și folclor – Facultatea de Filologie, Universitatea București
1980: doctor în Filologie – Facultatea de Limba și Literatura Română, Universitatea București

Limbi străine
cunoscute

Franceză, Engleză, Germană

Experiență și activitate profesională

1962-1990: asistent, apoi lector la Catedra de Teorie literară și literatură comparată, Facultatea de Litere din cadrul Universității București
din 1967: membru al Uniunii Scriitorilor din România
1990-1995: membru al Comitetului Director al Uniunii Scriitorilor din România
1990-2000: director al Editurii UNIVERS din București
din 1990: director al revistei EURESIS, revistă de teorie literară și culturală (în limbile franceză și engleză)
1990-2010: profesor de Teorie literară și teoria criticii la Universitatea din București
1990-2006: șef al Catedrei de Teorie literară, Facultatea de Litere, UB
1990-2000: vice-președinte al PEN-Clubului Român
din 1990: membru al Asociației Internaționale a Criticilor Literari
1991-2000: fondator și președinte al Asociației Editorilor Români
1995: Bursă „Fulbright” (1995), University of California, Irvine, USA
2001: Bursă DAAD (2001), Universitatea din Konstanz, Germania
2002-2004: director editorial al editurii Paralela 45, Pitești, București

2004-2010: vice-președinte al Asociației de literatură generală și comparată din România

2004-2006: director al revistei *Cuvântul* (revistă de cultură și de atitudine)

2006-2012: director editorial al Editurii ART, București

din 2006: director al Centrului interdisciplinar de studii europene și românești *Tudor Vianu* al Universității din București

din 2010: președinte al Asociației de Literatură Generală și Comparată din România

Distincții

2000: Cetățean de onoare al Municipiului Reșița

2000: Ordinul Național „Serviciu credincios” în grad de ofițer

2004: Ordinul Național „Cruzeiro do Sul” al Braziliei în grad de comandor

din 2005 – membru al Academiei Latinității (Paris / Rio de Janeiro)

2009: Cetățean de onoare al Județului Caraș-Severin

2010: Decorația Regală *Nihil Sine Deo*

Premii

1969, 1977, 1981: Premiul Uniunii Scriitorilor din România

1986: Premiul revistei *Flacăra*

1986: Premiul revistei *Amfiteatru* (Superlativele anului)

1992: Premiul ‘Bacovia’ al revistei *Ateneu*

2003: Premiul ‘Frontiera-Poesis’, Satu-Mare

2004: Premiul Revistei și Fundației *Euphorion*, Sibiu

2005: Premiul *C. Rădulescu Motru* acordat de revista *Mozaicul* și Asociația Prietenii Științei *Gheorghe Țițeica*, Craiova

2006, 2009: Premiul pentru critică al revistei *Convorbiri literare*, Iași

2010: Premiul de excelență acordat de Fundația Națională *G. Călinescu*, Onești

2013: Premiul „George Coșbuc” (Bistrița-Năsăud), Bibl. Jud. *G. Coșbuc*

Lucrări publicate

Cărți

Cărți

1. ***Generație și creație***, București, Editura pentru literatură, 1969; ediția a II-a, nerevăzută, dar adăugită, Reșița, Editura Timpul, 2000; eseu asupra „noului val” din literatura română contemporană);

2. ***Critică și profunzime***, București, Editura Univers, Colecția «Studii», 1974; ediția a II-a, revăzută și augmentată, intitulată *Geometrie și finețe*, București, Editura Institutului Cultural Român; studii asupra criticii franceze, de la Sainte-Beuve la Jean-Pierre Richard;

3. ***Identificări***, București, Editura Cartea Românească, 1977; ediția a II-a nerevăzută, dar adăugită, Editura Tracus Arte, București, 2013; eseuri consacrate unor scriitori români moderni și contemporani;

4. ***G. Călinescu și „complexele” literaturii române***, București, Editura Albatros, 1981; ediția a II-a, Pitești, Editura Paralela 45, 2002; pornind de la istoria monumentală a lui G. Călinescu, lucrarea examinează „complexele” unei literaturi marginale și întârziate în raport cu „vechea Europă”;

5. **Dicțiunea ideilor**, Editura Cartea Românească, 1981; ediția a II-a, București, Editura All, 2010; eseuri asupra unor autori români și străini, precum și asupra condițiilor de posibilitate a scriiturii teoretice;

6. **Introducere în opera lui Fundoianu**, București, Editura Minerva, Colecția «Introducere în opera lui...», 1984;

7. **Singura critică**, Editura Cartea Românească, 1986; ediția a II-a, revăzută, Editura Cartea Românească, 2006; eseuri asupra deontologiei criticii literare și asupra câtorva critici și istorici literari români;

În colaborare:

8. **Albert Béguin – Marcel Raymond**, Paris, Editura José Corti, 1980 (în colaborare cu Pierre Grotzer, G. Bogliolo, J. Hillis Miller, Georges Poulet, Jean Rousset, Jean Starobinski);

Volume coordonate:

9. **Explorări în trecutul și în prezentul teoriei literare românești**, București, Editura ART, 2006;

10. **Identitate românească – Identitate europeană. Conferințele „Cuvântul”**, București, Editura Cuvântul & Fundația Amfiteatru, 2008;

11. **Universitas. A fost odată un cenaclu**, București, Editura Muzeului Național al Literaturii Române, 2008;

12. Ediție critică de **Opere Fundoianu - Fondane** (în colaborare), din care au apărut: B. Fundoianu – *Poezia antumă*, Editura ART, 2011, și B. Fondane – *Baudelaire și experiența abisului*, Editura ART, 2013 (cu studiu introductiv, note și dosar de receptare critică);

Dicționar multidisciplinar de terminologie culturală, vol. I (A-B), 1150 de termeni, Editura ART, în curs de apariție; dicționarul își propune să dea seama de interferențele între disciplinele legate în mod tradițional de literatură (poetică, retorică, stilistică, naratologie, teorie, critică și istorie literară și celelalte științe umane: lingvistică, antropologie, filosofie, sociologie, istorie, istoria artelor, istoria ideilor, istoria mentalităților, politologie, psihanaliză etc.); conceput într-o perspectivă multidisciplinară, este o lucrare de pionierat nu numai în orizont românesc.

Prefețe, studii introductive, postfețe

(*selecție în ordinea alfabetică a autorilor)

1. **Orașul-furnicar: orașul în lirica românească**, antologie de Petre Stoica, prefață de Mircea Martin, Editura Minerva, 1982;

2. Gaston Bachelard: *Poetica spațiului*, traducere de Irina Bădescu, prefață de M. Martin, Editura Paralela 45, Colecția „*Topos I Études socio-humaines*”, 2003;

3. Gaston Bachelard: *Poetica reveriei*, traducere de Luminița Brăileanu, prefață de M. Martin, Editura Paralela 45, Colecția „*Études*”, 2005;

4. A. E. Baconsky: *Scrieri*, ediție, note și bibliografie de Pavel Tugui, studiu introductiv de M. Martin, Editura Cartea Românească, 1990, Colecția „Mari scriitori români”, 2 vol.;

5. Cezar Baltag: *Ochii tăcerii*, studiu introductiv de M. Martin, Editura Minerva, 1996;

6. Albert Béguin: *Sufletul romantic și visul. Eseu despre romantismul german și poezia franceză*, traducere și prefață de Dumitru Țepeneag, postfață de M. Martin, Editura Univers, Colecția „Études”, 1998;
7. Geo Bogza: *Tablou geographic*, prefață de M. Martin, tabel cronologic de Corneliu Popescu, Editura Minerva, Colecția „Biblioteca pentru toți” (Serie nouă), 1973;
8. Carlos Bousoño: *Teoria expresiei poetice*, traducere de Ileana Georgescu, traducerea versurilor de V. Porumbacu, studiu introductiv de M. Martin, Editura Univers, 1975;
9. Ferdinand Brunetière: *Evoluția criticii de la Renaștere până în prezent*, traducere de Agnès Valentin, studiu introductiv de M. Martin, București, Editura Enciclopedică, 1972;
10. Matei Călinescu: *Cinci fețe ale modernității: modernism, avangardă, decadență, kitsch, postmodernism*, postfață de Mircea Martin, Editura Univers, Colecția „Restituiri – Eseiști români din exil”, 1995;
11. Gheorghe Crăciun: *Aisbergul poeziei moderne*, postfață de M. Martin, Editura Paralela 45, Colecția „Eseu / 80”, 2002;
12. Benjamin Fondane: *Scriitorul în fața revoluției*, traducere de Ion Pop, antologie și studiu introductiv de M. Martin, Editura Institutului Cultural Român, 2004;
13. Michel Foucault: *Cuvintele și lucrurile. O arheologie a științelor umane*, traducere de Bogdan Ghiu și Mircea Vasilescu, studiu introductiv de M. Martin, dosar de Bogdan Ghiu, Editura Univers, 1996;
14. B. Fundoianu: *Poezii*, ediție, note și variante de Paul Daniel și G. Zarafu, studiu introductiv de M. Martin, postfață de Paul Daniel, Editura Minerva, 1978;
15. B. Fundoianu: *Imagini și cărți*, ediție de Vasile Teodorescu, traducere de Sorin Mărculescu, studiu introductiv de M. Martin, Editura Minerva, 1980;
16. François Furet, Ernst Nolte: *Fascism și comunism*, traducere de Matei Martin, prefață de M. Martin, Editura Univers, 2000;
17. Hugo Friedrich: *Structura liricii moderne de la mijlocul secolului al XIX-lea până la mijlocul secolului al XX-lea*, traducere de Dieter Fuhrmann, prefață de M. Martin, București, Univers, 1998;
18. Ernst Junger: *Pe falezele de marmură*, traducere de Ion Roman, cuvânt-înainte de M. Martin, Editura Paralela 45, 2002;
19. Jaap Lintvelt: *Încercare de tipologie narativă: „punctul de vedere”. Teorie și analiză*, traducere de Angela Martin, studiu introductiv de M. Martin, Editura Univers, 1994;
20. Nicolae Manolescu: *Sadoveanu sau Utopia cărții*, postfață de M. Martin, ediția a III-a, Editura Paralela 45, Colecția „Eseu”, 2002;
21. Carmen Mușat: *Strategiile subversiunii: descriere și narațiune în proza modernă românească*, postfață de M. Martin, Editura Paralela 45, Pitești, Colecția „Eseu”, 2002;
22. Gaétan Picon: *Introducere la o estetică a literaturii: scriitorul și umbra lui*, traducere de Viorel Grecu, prefață de M. Martin, București, Editura Univers, 1973;
23. Ion Pillat: *Proza: 1916-1942*, vol. 5, prefață de M. Martin, București, Editura Du Style, 2003;

24. Georges Poulet: *Metamorfozele cercului*, traducere de Irina Bădescu și Angela Martin, studiu introductiv de M. Martin, Editura Univers, 1987;
25. Marcel Raymond: *De la Baudelaire la suprarealism*, traducere de Leonid Dimov, studiu introductiv de M. Martin, Editura Univers, 1970;
26. Jean-Pierre Richard: *Poezie și profunzime*, traducere de Cornelia Ștefănescu, prefață de M. Martin, Editura Univers, 1974;
27. Denis de Rougemont: *Elveția sau Istoria unui popor fericit*, traducere de Luminița Brăileanu și Angela Martin, prefață de M. Martin, Editura Univers, 1996;
28. Jean Starobinski: *Melancolie, nostalgie, ironie*, traducere de Angela Martin, selecția textelor și prefață de M. Martin, ediția a II-a, Editura Paralela 45, 2002;
29. Tudor Vianu: *Filosofie și poezie*, studiu introductiv de M. Martin, Editura Enciclopedică, 1971;
30. Tudor Vianu: *Idealul clasic al omului*, studiu introductiv de M. Martin, Editura Enciclopedică, 1975;

Articole în presa culturală românească

(peste 500 titluri)

Studii și eseuri apărute în limba franceză

1. „Sur l'avant-garde historique et sur l'avant-garde roumaine en particulier”, în *Euresis. Cahiers roumains d'études littéraires*, Numéro *L'avant-garde roumaine et son contexte européen*, Bucarest, Éditions Univers, ISSN 1223-1193, n° 1-2 / 1994, pp. 3-11;
2. „Modernité sans avant-gardisme: la poésie roumaine de B. Fondane”, în *Euresis. Cahiers roumains d'études littéraires*. Numéro *L'avant-garde roumaine et son contexte européen*, Éditions Univers, ISSN 1223-1193, n° 1-2 / 1994, pp. 89-101;
3. „D'un postmodernisme sans rivages et d'un postmodernisme sans post-modernité”, în *Euresis. Cahiers roumains d'études littéraires*, Numéro *Le postmodernisme dans la culture roumaine*, Éditions Univers, ISSN 1223-1193, n° 1-2 / 1995, pp. 3-13;
4. „Foucault, un «inaugurateur de positivités»”, în *Euresis. Cahiers roumains d'études littéraires*, Numéro *Bilan du poststructuralisme*, Éditions Univers, ISSN 1223-1193, n° 1-2 / 1996, pp. 166-178;
5. „Les paysages de Benjamin Fondane”, în *Europe*, Paris, Mars 1998, pp. 53-63;
6. „Du canon à une époque post-canonique”, în *Euresis. Cahiers roumains d'études littéraires*, Numéro *Changement de canon culturel chez nous et ailleurs*, Éditions Univers, ISSN 1223-1193, Numéro quadruple, 1997-1998, pp. 3-25;
7. „L'importance de l'Allemagne dans la formation de Marcel Raymond”, în *Euresis. Cahiers roumains d'études littéraires*, Numéro *Trois centenaires: Marcel Raymond, Tudor Vianu, Benjamin Fondane*, Éditions Univers, ISSN 1223-1193, Numéro quadruple, 1999-2000, pp. 19-31;
8. „La place de B. Fundoianu dans la poesie roumaine”, în *Euresis*, 1999-2000, pp. 125-137;

9. „L'actualité de Tudor Vianu”, în *Euresis. Cahiers roumains d'études littéraires*, 1999-2000, pp. 105-111;
10. „Le Mémorial de M. Raymond: une *Gestaltselfstbiographie*”, în *La biographie, modes et méthodes*, textes réunis par Robert Kopp, Honoré Champion éd., 2001, pp. 275-291;
11. „B. Fondane: un décolonisateur”, în *Cahiers Benjamin Fondane*, Tel-Aviv, nr. 5 / 2001-2002, pp. 13-23;
12. „Le «scandale» de la forme dans la critique de Georges Poulet”, în *Georges Poulet parmi nous*, édité par Stéphanie Cudré-Mauroux et Olivier Pot, Genève, Ed. Slatkine – Archives littéraires suisses, 2004, pp. 55-85;
13. „Le sens de l'histoire dans *De Baudelaire au surréalisme* de Marcel Raymond”, în Actes du Colloque international *L'histoire littéraire à l'aube du XXIe siècle: controverses et consensus* (Université de Strasbourg II – Marc Bloch, 12-17 mai 2003), sous la direction de Luc Fraisse, Paris, PUF, 2005, pp. 379-387;
14. „B. Fondane devant la Révolution”, în *Seine et Danube. Revue littéraire critique et philosophique*, Paris, n° 2 / 2004, Dossier «Benjamin Fondane» coordonné par Mircea Martin, pp. 137-179;
15. „Baudelaire et l'expérience du gouffre: comment et pourquoi un poète refuse l'approche esthétique de la poésie”, în *Une poétique du gouffre*, sous la direction de Monique Jutrin et de Gisele Vanhese, Rubbettino Editore, 2004, pp. 231-247;
16. „L'encre (auto)ironique de la mélancolie: Jean Starobinski”, dans le volume *Visions de la Suisse. A la recherche d'une identité: projets et rejets*, textes réunis par Peter Schnyder, Strasbourg, Presses Universitaires de Strasbourg, Col. „Helvetica”, 2005, ISBN 2-86820-265-9, pp. 41-51;
17. „Communisme et/comme colonialisme”, în *Euresis*, nr. 1, printemps 2005, pp. 3-29;
18. „Le Fondane d'avant Chestov”, în *The Tragic Discourse. Chestov and Fondane's Existential Thought*, R. Fotiade ed., European Connections nr. 26, Ed. Peter Lang, 2006, pp. 215-225;
19. „Pour en reenchantement du monde et de la poésie”, în *Cahiers Benjamin Fondane*, Tel-Aviv, nr. 10/ 2007, pp. 75-85;
20. „Les écrits de Fundoianu sur le théâtre”, în *Cahiers Benjamin Fondane*, Tel-Aviv, nr. 11 / 2008, pp. 45-55;

Referințe critice

Generație și creație (1969) (selectiv)

1. Ov. S. CROHMĂLNICEANU, în *România literară*, III, nr. 5, 29 ian. 1970, p. 5
2. Nicolae MANOLESCU, în *Contemporanul*, nr. 5, 30 ian. 1970, p. 3
3. Zaharia SÂNGEORZAN, în *Cronica*, nr. 6, 7 febr. 1970, p. 8
4. Domițian CESEREANU, în *Tribuna*, XIV, nr. 8, 13 febr. 1970, p. 2
5. G. DIMISIANU, în *România literară*, III, nr. 8, 13 febr. 1970, p. 9
6. Eugen SIMION, în *Amfiteatru*, V, nr. 2, febr. 1970, p. 7
7. Lucian RAICU, în *Flacăra*, XIII, nr. 11, 4 mar. 1970, p. 23

8. G. GHEORGHITĂ, „Mircea Martin: *Generație și creație*”, în *Ramuri* (Craiova), 10 mar. 1970;
9. Dan CRISTEA, în *Argeș*, V, nr. 3, mar. 1970, p. 5
10. Gheorghe GRIGURCU, în *Familia*, VI, nr. 3, mar. 1970, p. 2
11. Alexandru RUJA, în *Orizont* (Timișoara), nr. 4 / 1970, pp. 67-69;
12. Victor IVANOVICI, în *România literară*, 6 aug. 197, p. 5

Critică și profunzime (1974) (selectiv)

1. Nicolae MANOLESCU, „Critică și imanență”, în *România literară* (București), 6 febr. 1975;
2. Liviu PETRESCU, „Idealul clasic al criticului”, în *România literară*, 13 mar. 1975;
3. Ion VLAD, „Critică literară”, în *Tribuna* (Cluj-Napoca), XIX, nr. 11 (951) / 13 mar. 1975, p. 2;
4. Livius CIOCÂRLIE, „Mircea Martin: *Critică și profunzime*”, în *Orizont*, 14 mar. 1975, p. 2;
5. Dan CRISTEA, „Critică și profunzime”, în *Luceafărul*, 22 mar. 1975;
6. Alexandru CĂLINESCU, „Nouă critică și vechi întrebări”, în *Convorbiri literare* (Iași), nr. IV / apr. 1975, p. 10;
7. Gheorghe GRIGURCU, „Criticul în fața criticii”, în *Viața Românească* (București), mai 1975, pp. 54-56;
8. Aurel SASU, „Critică și metodă”, în *Steaua* (Cluj-Napoca), nr. 5 / mai 1975;
9. Dumitru MICU, „Critică și luciditate”, în *Contemporanul* (București), 2-3 iul. 1975;
10. Adrian MARINO, „Critică în profunzime”, în *Convorbiri literare*, nr. VII / iul. 1975;
11. Titus POPESCU, „Va dispărea critica?”, în *Transilvania* (Sibiu), nr. 7 / 1975, p. 29;

Identificări (1977) (selectiv)

ed. I, 1977

1. Cornel UNGUREANU, „*Identificări*”, în *Orizont*, 23 febr. 1978, p. 2;
2. Mircea ZACIU, „«Imposibila gratuitate» a metodei”, în *România literară*, nr. 11 / 16 mar. 1978, p. 9;
3. Ion POP, „Critică și identificare”, în *Luceafărul*, 1 apr. 1978, pp. 1, 6;
4. Cornel MORARU, „Mircea Martin: *Identificări*”, în *Flacăra* (București), XXVII, nr. 13 (1190) / 30 mar. 1978, p. 17;
5. Dorin TEODORESCU, „Experiența criticii”, în *Ramuri*, nr. 4 (166) / 15 apr. 1978, p. 7;
6. Radu G. ȚEPOSU, „Identificare și distanțare. M. Martin”, în *Steaua*, nr. 4 / apr. 1978, p. 16;
7. Muguraș BRÎNZEI, „Mircea Martin, *Identificări*”, în *Dialog*, nr. 63 / mai – iun. 1978;
8. Dan CRISTEA, „Mircea Martin: *Identificări*”, în *Luceafărul*, 1 iul. 1978, p. 2;
9. Petru POANTĂ, „*Identificări*. Note de lectură”, în *Scînteia*, 19 iul. 1978;

10. Mircea MIHĂIEȘ, „Critică și identificare”, în *Orizont*, 10 oct. 1978;
11. Gheorghe GRIGURCU, „Cronica literară. Identificări de Mircea Martin”, în *Familia* (Oradea), nr. 3, 1978, pp. 3, 13;
12. Gelu IONESCU, „M. Martin – Identificări”, în *Viața Românească*, nr. 5 / 1978

ed. a II-a, 2013

13. Răzvan VONCU, „Mircea Martin, istoric literar”, în *România literară*, 13 mar. 2014, p. 18;
14. Adrian Dinu RACHIERU, „Mircea Martin sau obsesia adecvării”, I+II, în *Contemporanul*, nr. 1 (742) și 2 (743) / febr., mar. 2014, pp. 10-11;

G. Călinescu și „complexele” literaturii române (1981) (selectiv)

ed. I, 1981

1. Nicolae MANOLESCU, „Din nou despre tradiție”, în *România literară*, 12 febr. 1981;
2. Mirela ROZVNOVEANU, „Psihologia literaturii”, în *România liberă*, 24 febr. 1981, p. 2;
3. Zaharia SÂNGEORZAN, „G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Cronica* (Iași), 27 febr. 1981, p. 2;
4. Dan C. MIHĂILESCU, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Limba și literatura română* (București), nr. 3 / 1981, pp. 494-496;
5. George POPESCU, „Abolirea extazului”, în *Ramuri*, nr. 3 (201) / mar. 1981, p. 4;
6. Mircea ZACIU, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Steaua*, nr. 3 / 1981, pp. 34-35;
7. Laurențiu ULICI, „Pasiunea rigorii, rigoarea pasiunii”, în *Contemporanul*, 3 apr. 1981.
8. Liviu PETRESCU, „Sensul tradiției”, în *Tribuna*, 23 apr. 1981, p. 3;
9. Dumitru Radu POPA, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Tribuna României* (București), X, nr. 206 / 1 iun. 1981, p. 12;
10. George Arion, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Flacăra*, 4 iun. 1981, p. 17;
11. William TOTOK, „Mircea Martin – Călinescu und die «Komplexe»”, în *Neue Banater Zeitung* (Timișoara), 11 aug. 1981;
12. Mircea MIHĂIEȘ, „«Procesul Călinescu» într-o etapă nouă”, în *Orizont*, 13 aug. 1981;
13. Marius LAZĂR, „G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Echinox* (Cluj-Napoca), nr. 6-7 / 1981, p. 4;
14. Dan CULCER, „În căutarea unor criterii [II]”, în *Vatra* (Târgu Mureș), nr. 9 / 1981;
15. Norman MANEA, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Caietul Teatrului Național* (București), nr. 56 / sept. 1981, p. 21;
16. Mircea ANGHEL, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Dialog*, dec. 1981;
17. Monica SPIRIDON, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Revista de istorie și teorie literară* (București), nr. 1 / 1982;

18. Nicolae MECU, „«Sensul tradiției»”, în *Viața Românească*, nr. 5 / 1982, pp. 67-70;

19. Algeria SIMOTA, „Mircea Martin – G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Anuar de lingvistică și istorie literară*, Universitatea Al. I. Cuza, Iași, tom XXVIII / 1981-1982, pp. 128-129;

20. Mihai Dinu GHEORGHIU, „Mircea Martin - G. Călinescu și «complexele» literaturii române”, în *Convorbiri literare*, 1981;

ed. a II-a, 2002

21. Iulia POPOVICI, „Vârstele teoriei literare românești”, în *România literară*, nr. 3 / 22-28 ian. 2003, p. 7;

22. Mircea IORGULESCU, „Complexe de ieri, complexe de azi”, în 22 (București), XIV, nr. 677 / 25 feb. – 3 mar. 2003, p. 15;

Dicțiunea ideilor (1981) (selectiv)

ed. I, 1981

1. Adrian MARINO, „Dicțiunea ideilor”, în *Tribuna*, 18 febr. 1982;

2. Lucian RAICU, „Dicțiunea ideilor”, în *România literară*, 4 mar. 1982, p. 11;

3. Paul DUGNEANU, „Dicțiunea ideilor”, în *Luceafărul*, 27 mar. 1982;

4. Gheorghe GRIGURCU, „Dicțiunea ideilor, de Mircea Martin”, în *Familia*, nr. 3 / mar. 1982, p. 3;

5. Livius CIOCÂRLIE, „Pregnanța dicțiunii”, în *Orizont*, 9 apr. 1982, p. 2;

6. Florin BERINDEANU, „Dicțiunea ca program”, în *Amfiteatru* (București), 4 / 1982, p. 5;

7. Marin MINCU, „Dicțiunea metodei”, în *România literară*, 26 aug. 1982;

8. Mihai Dinu GHEORGHIU, „Litere și filosofie”, în *Viața Românească*, nr. 11 / noi. 1982, pp. 80-85;

9. Cristian MORARU, „«Dicțiune» și «identificare»”, în *România Literară*, 1983;

10. Caius DOBRESU, „De la «rostire» la «dicțiune»”, în *Observator cultural* (București), nr. 268 / mai 2005;

ed. a II-a, 2010

11. Șerban AXINTE, „Universul posibilităților noastre ca oameni și opere”, în *Observator cultural*, nr. 292 (550) / 11-17 noi. 2010, p. 12.

12. Liviu G Stan, „Farmecul discret al conștiinței critice”, în *Obiectiv cultural* (Brăila), 15 febr. 2011 (ed. on-line)

Introducere în opera lui B. Fundoianu (1984) (selectiv)

1. Marian PAPAHAĞI, „Mircea Martin: *Introducere în opera lui B. Fundoianu*”, în *Tribuna*, 21 mar. 1985, pp. 4, 6;

2. Gheorghe MOCUȚA, „Mircea Martin – echilibru între antiteze”, în *Orizont*, 12 apr. 1985, p. 6;

3. Adrian MARINO, „Condiția modernizării literare”, în *Tribuna*, XXIX, nr. 17 / 25 apr. 1985;

4. Alexandru PIRU, „Un poet al senzației”, în *Flacăra*, 26 apr. 1985, p. 15;

5. Ion Bogdan LEFTER, „Trei modele creatoare”, în *Amfiteatru*, mai 1985, p. 9;
6. Ion POP, „Mircea Martin: *Introducere în opera lui B. Fundoianu*”, în *Steaua*, nr. 5 / mai 1985pp. 34-35;
7. Virgil NEMOIANU, „Putting blots on the landscape”, în *Times Literary Supplement* (Marea Britanie), 5 iul. 1987, p. 713;
8. Nicolae MANOLESCU, „B. Fundoianu, azi”, în *România literară*, nr. 27 / 4 iul. 1985, p. 9;
9. Cristian MORARU, „Afinități electivă”, în *Orizont*, nr. 27 / 5 iul. 1985;
10. Andrei CORBEA, „Fundoianu și lirismul inaderenței”, în *Convorbiri literare*, nr. 9 / sept. 1985;
10. Ov. S. CROHMĂLNICEANU, „O carte pe care Fundoianu o merita”, în *România Literară* / 1985;

Singura critică (1986) (selectiv)

ed. I, 1986

1. Cornel UNGUREANU, „Criteriile și stilul”, în *Orizont*, 16 mai 1986;
2. Cornel UNGUREANU, „Consecvență și fervoare”, în *Contemporanul*, 23 mai 1986;
3. Nicolae MANOLESCU, „Critică și înțelegere”, în *România literară*, 29 mai 1986;
4. Valeriu DEACĂ, „Utopia criticului”, în *Amfiteatru*, nr. 6 / 1986, p. 2;
5. Alexandru CĂLINESCU, „O carte despre critică și critici”, în *Cronica*, 27 iun. 1986, p. 4;
6. George PRUTEANU, „Cumpătarea pătrunzătoare”, în *Convorbiri literare*, nr. 6 / iunie 1986.
7. Cristian MORARU, „Critică și adevăr”, în *Transilvania*, nr. 8 / august 1986, pp. 28-29.
8. Ion Bogdan LEFTER, „Mircea Martin – *Singura critică*”, în *Tribuna României*, XV, nr. 323 / 1 sept. 1986, p. 8;
9. Adriana BONTEA, „Contextualizarea în peisajul literar”, în *Amfiteatru*, oct. 1986;
10. Gabriel DIMISIANU, „Scrișul – un eveniment”, în *România literară*, nr. 51 / 18 dec. 1986, p. 4;
11. Mircea BRAGA, „Singura critică a lui Mircea Martin”, în *Transilvania* (Sibiu), nr. 2 / 1987;

ed. a II-a, 2006

12. Andrei TERIAN, „Critică și solidaritate”, în *Ziarul de Duminică* (București), 15 iun. 2007;
13. Daniel CRISTEA-ENACHE, „Despre obiectivitate (I) – *Singura critică*, de Mircea Martin”, în *România literară*, nr. 42 / 26 oct. – 1 noi. 2007, p. 11;
14. Daniel CRISTEA-ENACHE, „Despre obiectivitate (II) – *Singura critică*, de Mircea Martin”, în *România literară*, nr. 43 / 2-8 nov. 2007, p. 11;
15. Petru VAIDA, „Înțelegerea ca supunere la obiect. Concepția despre critică a lui M. Martin”, în *Bucureștiul cultural* (supliment al 22), nr. 1 (64) / 8 ian. 2008, p. 15;
16. D. C. ENACHE, „Lecții de critică”, în *Ziarul de Duminică*, 29 febr. 2008;

Universitas. A fost odată un cenacлу (2009) (selectiv)

1. Raluca Dună, „Despre cum se mai poate scrie azi istoria literară”, în *Observator cultural*, nr. 233 / 10-16 sept. 2009, p. 10.

Referințe critice generale (selectiv)

1. Livius CIOCÂRLIE, „O datorie onorată”, în *Orizont*, nr. 16 (630) / 17 apr. 1980;
2. Ion NEGOIȚESCU, „Mircea Martin sau de la *Dicțiunea ideilor* la *Singura critică*”, în *Curentul literar* (București), XLVII, nr. 5982 / noi. – dec. 1986;
3. Cornel UNGUREANU, „Virtuțile echilibrului”, în *Flamura*, supliment ‘Caraș-Severinul cultural-științific’ / 3 noi. 1987, p. 4;
4. Marius LAZĂR, „Critică și pedagogie”, în *Familia*, iulie 1988, p. 7;
5. Adrian DINU RACHIERU, „Mircea Martin 50. Obsesia adecvării”, în *Meridianul Timișoara* (Timișoara), I, nr. 11 / aug. 1990, p. 2;
6. Radu COSAȘU, „«Complexul» lui Mircea Martin”, în *Semnal* (buletin al Ed. CR, București), nr. 1, p. 26;
7. Al. CISTELECAN, „Virgil Nemoianu, Mircea Martin”, în *Familia*, nr. 10 (491) / oct. 2006, pp. 20-26;
8. Al. CISTELECAN, „Mircea Martin”, în *Cultura*, 45 / 18 noi. 2010, pp. 12-13;
9. Caius DOBRESU, „M. Martin : arhitectura științei și republica literelor”, în *Plăcerea de a gândi. Moștenirea intelectuală a criticii literare românești (1960-1989) ca expresie identitară într-un tablou global al culturilor cognitive*, Editura Muzeului Literaturii Române, col. „Aula Magna”, București, 2013, pp. 207-244;
10. Oana FOTACHE, „Teoria în echilibru. Mircea Martin de la Marcel Raymond la Tudor Vianu”, în *Moșteniri intermitente. O altă istorie a teoriei literare*, Editura Universității București, 2013, pp. 71-88;

Referințe critice generale: Grupaje dedicate

11. Dosar M. Martin în *VATRA*, serie nouă, XXIII, nr. 272 / noi. 1993, pp. 1, 4-12, 19, articole de Virgil PODOABĂ („Secvența inflamată” [I]), Gheorghe GRIGURCU („Un clasic modern”), Caius DOBRESU („În lumea particulelor subatomice și a fisiunii nucleare”), Gheorghe CRĂCIUN („Criticul și profunzimea”), Al. CISTELECAN („În contra criticii de identificare”), Cornel MORARU („Empatie și comunicare”), Nicolae OPREA („Puterea criticului”), Iulian BOLDEA („Singură, critica...”), Mihail DRAGOLEA („«Bucuria de a tinde și consolarea de a spera»”) și transcriptul unei conferințe de M. MARTIN („Invitație la un examen: cultura română postbelică”);
12. Dosar *Mircea Martin, calmul și eleganța ideilor*, în *ORIZONT*, nr. 5 (1412) / 22 mai 2000, pp. 1-2, 4-7, articole de Mihai ȘORA („Cumpănirea, demnitatea”), Cornel UNGUREANU („Învățăturile lui Boier Martin către fiii săi nouăzeciști”), Ion POP („«Singurătățile» lui Mircea Martin”), Livius CIOCÂRLIE („Reșița, Geneva”) și un dialog cu M. MARTIN de Adriana BABEȚI („Criticul și umbra lui”);
13. Dosar *Mircea Martin 70*, în *CULTURA* (București), serie nouă, V, nr. 14 (269) / 15 apr. 2010, pp. 15-19, articole de Mihai IOVĂNEL ([Omăgiindu-l pe Mircea

Referințe
critice
(continuare)

Martin]), Oana FOTACHE („Mircea Martin și sinonimia absență a criticii”), Alex. ȘTEFĂNESCU („Personajul așteptat”) și un dialog cu M. MARTIN de Andrei TERIAN („«Orice fel de critică mi se pare de neconceput fără imaginația Celuilalt»”);

Referințe critice generale: M. Martin – 60 ani (selectiv)

14. Cătălin ȚÎRLEA, „Domnul Mircea Martin”, în *Contemporanul*, 2000, p. 3;
15. Monica SPIRIDON, „Ce poate critica”, în *România literară*, XXXIII, 13 / 5-11 apr. 2000, p. 11;
16. Ion POP, „Tineretea canonului”, în *Apostrof* (Cluj-Napoca), XI, 6 (121) / 2000, p. 19;

Referințe critice generale: M. Martin – 70 ani (selectiv)

17. Alex. MATEI, „Mircea Martin și «critica literară»”, în *Observator cultural*, nr. 521 / apr. 2010;
 18. Dumitru RADU POPA, „Martin 70: Bene Merenti”, în *Scrisul Românesc* (Craiova), nr. 6 (82) / iun. 2010, p. 15;
 19. Adriana STAN, „Codul muncii critice”, în *Cultura* / 23 dec. 2010, pp. 10-11;
- * *Mircea Martin 70* – volum omagial, coord. Călin Vlasie, Ed. Paralela 45, 2010;
** Virgil Podoabă, *Secvența inflamată. Critică și creație conceptuală la Mircea Martin*, Ed. Paralela 45, 2010.

Participări
internationale

Conferințe susținute la universități din străinătate

1. *Un Maître et son école*, Universitatea din Groningen (Olanda), 1979;
2. *La littérature roumaine d'après la guerre. Les étapes et les formes d'un conditionnement idéologique*, Universitatea din Lund (Suedia), 1991;
3. *The political background of literature in the sovietised Europe*, Universitatea din Uppsala (Suedia);
4. *Aestheticism under Dictatorship in Roumanian Literature*, Universitatea din Trondheim și Universitatea din Oslo (Norvegia), sept. 1993;
5. *La critique littéraire de Georges Poulet, enjeux et risques méthodologiques*, Universitatea din Viena – Institut für Romanistik, 14 oct. 1993;
6. *Comment s'échapper à la censure par la métaphore et la fiction?*, INALCO, Paris, 1994;
7. *Rethinking the socio-political and cultural context of literature*, University of California Irvine, 12 februarie 1995;
8. *Contemporary Roumanian Literature. Social and Political Conditioning*, University of California, Los Angeles, The Center for European and Russian Studies, 22 mai 1995;
9. *From the Critique of Consciousness to Deconstructivism*, Louisiana State University, Baton Rouge, 25 mai 1995;
10. *Scriitorii români și exilul interior în perioada comunistă*, Universitatea din Heidelberg – Romanisches Seminar, 20 oct. 1997;

11. *Opera lui G. Călinescu*, Universitatea ELTE – Catedra de Limbă și literatură română, Budapesta, 19 noi. 1999;
12. *Rezistența prin cultură în România anilor '60-'80*, Universitatea din Padova – Catedra de Românică, 27 noi. 2000;
13. *The Literary Canon between Social Justice and Aesthetic Justice, a Plaint of White, European Death (or Alive) Males*, Louisiana State University, Baton Rouge, 3 Mai 2002;
14. *On the Aesthetic Canon in a Post-Canonical Era*, Central European University, Budapesta, 4 martie 2004;
15. *Should Writers Stay in Prison?*, conferință în deschiderea Congresului PEN Internațional, Universitatea din Trondheim (Norvegia), 6 dec. 2004;
16. *Nationalisme et patriotisme*, Universitatea Humboldt, Berlin, mai 2008;

Comunicări științifice prezentate în cadrul unor colocvii internaționale* (selectiv)

17. *Marcel Raymond: de Ronsard au Surréalisme*, în cadrul Colocviului cu tema „Marcel Raymond – Albert Béguin”, Cartigny (GE, Elveția), 30 aug. – 1 sept. 1977;
18. *Le Mémorial de Marcel Raymond: une Gestaltselfbiographie*, în cadrul Colocviului cu tema „La biographie, modes et méthodes”, Universitatea din Basel, 12-14 februarie 1998;
19. *À la rencontre de soi (Les écrits autobiographiques)*, în cadrul Colocviului cu tema „Marcel Raymond – conscience de la littérature”, Universitatea din Geneva, 23-24 aprilie 1998;
20. *Jurnalul de exil al lui Paul Goma*, în cadrul Colocviului cu tema „Exilul literar românesc”, Universitatea din Freiburg, oct. 1998;
21. *Le Fondane d'avant Chestov*, în cadrul Colocviului cu tema „Chestov – Fondane, l'expérience du tragique”, Maison des Sciences des l'Homme, Paris, 19-21 oct. 2000;
22. *B. Fundoianu – un décolonisateur*, în cadrul Colocviului cu tema „Fondane et Chestov devant l'Histoire”, Peyresq, Foyer D'Humanisme, Franța, 19-25 aug. 2001;
23. *I complessi della letteratura romena. Ieri e oggi*, în cadrul Colocviului cu tema „Geografia e storia della civiltà letteraria romena nel contesto europeo”, Universitatea din Udine (Italia), 22-24 noi. 2000;
24. *Sommes-nous vraiment sortis du colonialisme culturel?*, în cadrul Colocviului cu tema „Vozes universais da Latinidade”, Universidade 'Candido Mendes', Rio de Janeiro, 22-24 martie 2001;
25. *Les articles roumains de B. Fondane*, în cadrul Colocviului cu tema „Interférences fondaniennes”, Peyresq, Foyer D'Humanisme, 22-27 iulie 2002;
26. *Le scandale de la forme dans la critique de Georges Poulet*, în cadrul Colocviului cu tema „Georges Poulet parmi nous”, Universitatea din Geneva, 9 mai 2003;

* Nu sunt menționate conferințele ținute la universități românești și nici comunicările prezentate la colocvii internaționale care au avut loc în țară.

27. *Le sens de l'histoire dans De Baudelaire au surréalisme*, în cadrul Colocviului cu tema „L'histoire littéraire à l'aube du XXIe siècle: controverses et consensus”, Universitatea Strasbourg II, 12-17 mai 2003;

28. *Les écrits de B. Fundoianu sur le théâtre*, în cadrul Colocviului cu tema „Benjamin Fondane et le théâtre”, Peyresq, Foyer D'Humanisme, 23-28 august 2007;

29. *La poésie de B. Fundoianu vue par B. Fondane*, în cadrul Colocviului cu tema „B. Fondane: aspects de l'œuvre roumaine”, Peyresq, aug. 2009;

Conferințe susținute în cadrul altor reuniuni internaționale (selectiv)

30. *Le mondialisme compris comme œcuménisme de la culture*, în cadrul Congresului PEN-Clubului Internațional cu tema „New Structures of Freedom – Literature as Diagnosis and Therapy”, Viena, 3-8 noi. 1991; textul a apărut în lb. franceză, germană și engleză în volumul *Neue Strukturen der Freiheit*, Wien, 1992, pp. 342-348;

31. *L'identité – une affaire tribale?*, în cadrul Congresului Asociației Internaționale a Criticilor Literari, cu tema „L'identité culturelle nationale et la valeur universelle des cultures”, Lyon, mai 1993;

32. *Europe from an Eastern Perspective. Notes on European Cultural Identity*, International Cultural Center, Cracovia, 1999; textul a apărut în volumul *From the World of Borders of the World oh Horizons*, Cracow, 2001, pp. 214-230;

***Altele:** Conferințe cu teme editorial-culturale susținute la târgurile de carte de la Göteborg, Frankfurt, Leipzig, Torino, Praga.